

Kwartetten met dossiers

Mag ik van jou de marktwerking in de zorg, dan krijg je van mij het dossier hypotheekrenteaftrek.

De strategie van uitruilen in plaats van compromissen wordt door politieke commentatoren veelal geïnterpreteerd als een strategie van het bezet houden van de flanken: beide partijen kunnen op het gebied van hun kwartetkaart hun ideologie laten gelden en zo voorkomen dat in de flanken de SP en PVV hun electoraat wegkopen.

Deze strategie zal vast deels waar zijn, maar er is ook een andere mogelijkheid die ik nergens hoor. Politiek commentatoren gaan er steevast van uit dat de politieke leiders echt geloven in de idealen van de partij. Maar is dit ook wel zo? Geloof Mark Rutte werkelijk dat de problemen op de woningmarkt kunnen worden opgelost met behoud van de hypotheekrenteaftrek? En is Samsom er echt van overtuigd dat het terugdraaien van marktwerking de zorg gezond maakt? Of komt het de politieke leiders gewoon goed uit dat ze elkaars extreme standpunten kunnen uitruilen?

Op een aantal beleidsdossiers zijn de meeste economen het eens over de te nemen maatregelen. Zo hadden we in februari het voorstel over de hervorming van de woningmarkt dat door 22 economen werd ondertekend (Bovenberg *et al.*, 2012). In de zorg zijn er ook moeilijk economen te vinden die niet voor gereguleerde marktwerking zijn. En ten slotte ken ik weinig economen die tegen het terugdringen van het financieringstekort zijn. Recent is door Van Koesveld (2012) zelfs een Nederlandse beleidseconomenconsensus geponeerd over tien beleids-economische onderwerpen.

Het zijn déze economen die de bewindslieden hierover direct adviseren. Rutte zal daarom ook wel zijn gaan inzien dat het behoud van de hypotheekrenteaftrek gewoon ineffectief beleid is. Samsom zal er in werkelijkheid toch ook van overtuigd zijn geraakt dat gereguleerde marktwerking in de zorg de weg voorwaarts is. Door deze dossiers uit te ruilen kunnen beide heren met behoud van gezicht en

SANDRA PHILIPPEN

Hoofdredacteur ESB
s.philippen@sdu.nl

idealen besluiten nemen waarover iedereen het in werkelijkheid eens is. Waarschijnlijk is het daarom ook allemaal zo snel gegaan.

Daarbij maakt vertrouwen in de aanpak van de afgestane dossiers de kans groter dat over vier jaar op succesvol beleid kan worden teruggekeken. Want als de bewindslieden geen fiducia hadden gehad in de plannen van de ander zouden ze geen handtekening onder het akkoord hebben gezet.

Zelfs nivellering kan vanuit dit perspectief gezien worden als een maatregel waarvan Rutte het nut zal kunnen inzien als hij zijn VVD-ideologie-masker even afzet. Dit alles even los van de onvoorziene uitschieters in de inkomens-

afhankelijke zorgpremie, die waarschijnlijk tegen het uitkomen van deze kolommen zijn opgelost.

Nivelleren kan een bestedingsimpuls genereren die de economie ten goede komt. De reden is dat lage inkomens een hogere inkomenselasticiteit van de vraag (naar consumptiegoederen) kennen dan hoge inkomens. Mensen met een laag inkomen leven als het ware van *paycheck* naar *paycheck*. Hoge inkomens daarentegen sparen vooral bij een hoger netto-inkomen. Het vergroten van de koopkracht bij lage inkomens genereert dus een bestedingsimpuls.

Als Rutte er dan toch niet aan ontkomt om te nivelleren omdat hij daarvoor in ruil 'het huishoudboekje op orde' krijgt, dan is dit wel een juist moment.

LITERATUUR

Bovenberg, A.L., *et al.* (2012) *Naar een duurzame financiering van de woningmarkt*. Publicatie op www.tilburguniversity.edu, februari.

Koesveld, E.B.K. (2012) *Naar een Nederlandse Beleidseconomen Consensus*. ESB, 97(4644), 576–579.

SINDE 1916